

Region
Hovedstaden

Center for Sundhed

Enhed for Hospitalsplanlægning
Kongens Vænge 2
3400 Hillerød

Folketingets sundheds- og ældreudvalg

Cc: Danske Regioner, bestyrelsen

Telefon 3866 6000
Direkte 38666015
Mail hanne.s.rasmussen@regionh.dk

Journal-nr.: 18005746

Dato: 18-11-2019

Forebyggelse på fertilitetsområdet

Sundhedsudvalget i Region Hovedstaden har gennem det sidste års tid arbejdet med fertilitetsområdet, og har udarbejdet en strategi for fertilitetsområdet, der **vedlægges**, og som er godkendt af regionsrådet den 22. oktober 2019.

I arbejdet med strategien har der været fokus på udfordringen om, at nutidens unge generationer vælger at få børn sent i livet. Med der er en grænse for, hvornår mennesket biologisk kan reproducere sig.

Kvindens frugtbarhed er størst i 20-årsalderen og er halveret i 30-årsalderen. 40 % af de danske mænd har et lavt eller meget lavt antal sædceller, som betyder, at det tager længere tid at gøre kvinden gravid. Desuden følger med stigende alder forskellige sygdomme, hvor nogle påvirker fertiliteten negativt, ligesom fedme, rygning, alkohol og usund livsstil også har indflydelse på fertiliteten.

Den danske befolkning har svært ved at reproducere sig selv, og i dag bliver hver femte mand aldrig far, hver tiende kvinde får ikke de børn, hun gerne ville have, og hvert 12. barn bliver til via en fertilitetsklinik. Det er en konsekvens af en række faktorer som reproduktive sygdomme, manglende forebyggelsesindsatser, ukendskab til menneskets reproduktive biologi samt lovgivningsmæssige og kulturelle udfordringer.

Det er sundhedsudvalgets opfattelse, at der er et presserende behov for tiltag til forebyggelse af barnløshed i Danmark, en forebyggelse der både menneskeligt og økonomisk vil være en gevinst.

Mens levealderen generelt er stigende, har den relativt korte periode i vores liv, hvor vi kan få børn, ikke flyttet sig. Menneskets biologi er den samme, men kulturelt er der sket en forlængelse af ungdomstilværelsen, hvor tanken om børn føles fjern. Konsekvensen er, at et stort antal mænd og kvinder risikerer at blive barnløse eller ikke får så mange børn, som de havde ønsket. At blive

ramt af reproduktive lidelser resulterer for mange i stor sorg, og for nogle vil det præge dem resten af tilværelsen.

Sundhedsfagligt har fokus de seneste mange år været på forskning og behandling af ufrivilligt barnløse. Hospitalerne kan dog ikke forebygge, at kvinder og mænd ønsker at få børn i en senere alder. Det er en forebyggelse, der skal varetages fra centralt niveau, og som handler om ændring af kultur og normer hos de unge, og om samfundsmæssige initiativer, der giver mulighed for, at de unge vælger at få børn i 20'erne i den periode, hvor de er mest frugtbare. Der er behov for initiativer, der kan ændre de faktorer, der i dag er årsag til den stigende alder for start på familiedannelse og dermed også stigende risiko for reproduktiv sygdom hos den enkelte.

I Region Hovedstaden vil vi fortsætte med fertilitetsrådgivningen på Herlev Hospital og Rigshospitalet, som rådgiver unge mennesker om, hvor frugtbare de er, og om det kan anbefales, at de går i gang med at få børn. Rådgivningerne, der har stor søgning, har en forebyggende påvirkning på udfordringen med det stigende behov for fertilitetsbehandling. Samtidig vil vi arbejde for, at forebyggelse af barnløshed indgår som fokusområde i regionens forebyggelsesplan. Hertil kommer det EU støttede projekt om ReproUnion, som er et dansk-svensk forskningssamarbejde på fertilitetsområdet, som nu også inkluderer anerkendte forskere fra amerikanske og europæiske topuniversiteter.

Men regionerne kan ikke klare det alene. Et vigtigt skridt mod at forebygge barnløshed kunne være at indføre seksualundervisning på ungdomsuddannelserne, så de unge tidligt i livet får viden om menneskets biologi og bliver bevidste om konsekvenserne ved at vente med at få børn til sent i livet.

Sundhedsudvalget skal derfor opfordre til, at folketingets sundheds- og ældreudvalg vil tage udfordringen om forebyggelse på fertilitetsområdet op og medvirke til, at forebyggelse af barnløshed kommer til at indgå i seksualundervisningen.

Med venlig hilsen

Christoffer Buster Reinhardt
formand for sundhedsudvalget